

staar om, hvorvidt Konfirmation skal afholdes 2 Gange om Aaret, om Indførelse af nye Salmebøger og Salmebogstillæg og om Anvendelse af Særkalke, at derom kan der kun tages Beslutning af Mønighedsraadet, naar det har været forelagt paa et Mønighedsmøde og vundet Tilslutning der. I §§ 15 og 16 tales der ogsaa om Forhandlinger, der skulle foregaa paa Mønigheds møder, inden Mønighedsraadet kan tage Standpunkt til forskellige Spørgsmaal. Endelig har Mønighedsrådet Ret til, naar der skal forberedes Præstednævne, paa Stedet at udpege lige saa mange Personer, som der er Medlemmer i Mønighedsraadet, som saa skulle tiltræde dette og sammen med Mønighedsraadet fremkomme med Indstilling angaaende den vedkommende Præstekaldelse. Det forekommer mig, at det vil blive vanskeligt at faa Mønighedens virkelige Røst at høre gennem disse Mønigheds møder. Disse ville i Virkeligheden ikke kunne praktiseres undtagen i ganske smaa Mønigheder. Jeg har med Interesse læst et Bilag til den af vedkommende Folketingsudvalg afgivne Betænkning til Forslag til Lov om Mønighedsraad, hvori der gives statistiske Oplysninger om, hvorledes man i Henhold til Ministeriets Cirkulære af 8. Januar 1910 paa 50 forskellige Steder paa Mønigheds møder har valgt Medlemmer af de Udvalg, der skulde fremsætte Indstilling angaaende ledige Præsteembeders Genbesættelse. I enkelte, ganske smaa Mønigheder kan et saadant Mønigheds møde være paa sin Plads. Paa den nævnte Fortegnelse over Sogne og i disse afholdte Mønigheds møder skal jeg pege paa Hirtsholmene. Der er der kun 20 stemmeberettigede i Sognet, og der møder ogsaa 90 pCt. Der er det et Udtryk for Mønigheden. Derimod i Vor Frelser Kirkesogn i Aalborg er der 7,000 stemmeberettigede; men der møder kun 2 pCt. Saa er Spørgsmaalet, om det er rigtigt at lade disse 2 pCt. have en Hovedindflydelse paa, hvad der skal foretages i en for Sognemønigheden saare vigtig Sag, navnlig naar Hensyn tages til, at det ofte vil være tilfældigt, hvem der møder. Nu mødte der i Aalborg meget faa; men hvorledes skulde man have baaret sig ad, hvis der var agiteret meget stærkt i det Sogn, saa der var mødt 4,000? Hvorledes skulde man da have forhandlet paa det Møde? Hvorledes skulde man have kontrolleret det Antal? Og er man saa vis paa, at man kommer til et velovervejede Resultat? Det tror jeg, man mange Gange vil savne paa saadant et enkelt Møde. Her i Rigsdagen ere vi saa forsigtige, at

naar vi skulle vedtage en Lov, selv den ubetydeligste, f. Eks. om Forlængelse af en ret ligegyldig Lov, skal det behandles 3 Gange i Folketinget og 3 Gange i Lands tinget, og der skal hengaa et vist Tidsrum mellem Behandlingerne. Derimod skal et saadant Mønigheds møde kunne tage Beslutning lige straks. Det forekommer mig, at det i Praksis vil volde meget store Vanskeligheder og føre til et Resultat, som i alt Fald ikke vil være heldigt for Mønighedsraadens Autoritet. Det, Mønigheds møderne skulle udtale sig om, er netop Forhold, som høre til det vigtigste af det; Mønighedsraadet har med at gøre, og jeg synes, det netop vilde højne Mønighedsraadene, om man sagde, at der maa de som Mønighedens valgte Tillidsmænd handle paa Mønighedens Vegne.

Jeg kommer saa til Afsnit IV. Det begynder saaledes: „Indtil en Lov om Ordningen af Præsternes Lønningsforhold o.s.v.“ Ja, jeg vil ikke spørge den højtærede Minister, hvad det Ord „indtil“ betyder; thi jeg ved, at den højtærede Minister ikke kan besvare det. Det kan ingen af os sige, hvor lang Tid der vil gaa, inden vi faa en Lov om Ordningen af Præsternes Lønningsforhold; men derfor har jeg ogsaa meget stor Betænkning ved at gaa med til en saadan foreløbig Ordning med Hensyn til Kaldelsen af Præster, uden at der samtidig sker noget med Hensyn til Præsternes Lønning. Faar man en endelig Præstekaldelseslov, maa man have en endelig Lønningslov; skulde vi have en midlertidig Præstekaldelseslov, bør vi have en midlertidig Lønningslov. Nu ved jeg vel, at der bliver ved Hjælp af Stiftsmidlerne, saa vidt muligt, bødet paa Kaarene for de Præster, som sidde længe i samme Embeder, saaledes at naar de have siddet 10—15—20 Aar, faa de Tilskud, som bringe deres Lønninger op til en vis Grænse. Men det er ikke blot de Præster, som have siddet længe i samme Embede, som kunne være trængende; men det samme kan ogsaa gælde Præster, som kun i faa Aar have siddet i samme Embede, men som Præster i Folkekirken have en stor Anciennitet. Den Slags Lønningstillæg vilde derfor anvendes mest rationelt, naar de beregnedes fra den Tid, vedkommende traadte ind i Folkekirken som Præst, altsaa som et ordinært Alderstillæg. Der er for mig saa meget større Grund til at tænke paa Præsternes Lønningsforhold, som Præster i det hele taget ikke holde meget af at tale om det Emne — og jeg ynder det heller ikke —, idet Præsterne i ældre Tider have været beskyldte for blot at